

Verslag

Belastingssamenwerking
West-Brabant

Onderwerp

Verslag vergadering Algemeen Bestuur
Belastingssamenwerking West-Brabant

Datum: 1 november 2019

Aanvang: 10.00 uur

Plaats: Kantoor Belastingssamenwerking West-Brabant

Aanwezig

De heer Th.J.J.M. Schots	Waterschap Brabantse Delta (voorzitter)
De heer J. de Beer	Gemeente Zundert
De heer I.C.H. Jansen	Gemeente Dongen
De heer G.J.A.M. de Weert	Gemeente Etten-Leur
De heer J.H.A. Mollen	Gemeente Halderberge
De heer C.J.A. van Dorst	Gemeente Moerdijk
De heer M.P.C. Willemsen	Gemeente Oosterhout
De heer H.S. Kielman	Gemeente Woensdrecht
De heer P.C.A.M. Stoffelen	BWB (secretaris)
Mevrouw I.A.M. Hurckx	BWB (notulist)

Afwezig met berichtgeving

Mevrouw A.J.A.M. Stinenbosch	Gemeente Bergen op Zoom
Mevrouw G.C. Bos	Gemeente Breda
De heer T. Theunis	Gemeente Roosendaal
De heer M.J.A.J. Lazeroms	Gemeente Rucphen

1. Opening

De voorzitter opent om 10.05 uur de vergadering en heet de aanwezigen en in het bijzonder dhr. Gieskes van harte welkom. De heren van Dorst en Kielman zijn door omstandigheden verlaat en arriveren om 10.15 uur.

2. Verslag van de vergadering van 5 juli 2019

Het verslag van de vergadering van 5 juli 2019 wordt overeenkomstig vastgesteld.

3. Presentatie secretaris Waarderingskamer

De secretaris van de Waarderingskamer, dhr. Gieskes geeft op uitnodiging van dhr. Stoffelen een presentatie aan het AB, en vertelt over de Waarderingskamer als Toezichthouder en een aantal onderwerpen die actueel zijn:

- *Toezicht*

De Waarderingskamer houdt toezicht op de kwaliteit van de WOZ-taxaties die de gemeenten doen, en wil hiermee graag dat inwoners en bedrijven erop kunnen vertrouwen dat de kwaliteit van de WOZ-taxaties van hun pand goed is. In de Waarderingskamer zijn de Belastingdienst, de waterschappen en de gemeenten vertegenwoordigd en zij rapporteert aan de staatssecretaris van Financiën.

De Waarderingskamer stelt jaarlijks een plan op waarin zij aangeeft welke controles wanneer en bij welke gemeente, en ook samenwerkingsverbanden zij uitvoeren. Bij de controles geven zij ook speerpunten mee. De resultaten worden tot uitdrukking gebracht in maximaal 5 sterren voor een goed presterende gemeente.

Dhr. De Weert vraagt of deze controles ook steunen op interne controles. Dhr. Gieskes bevestigt dit, de controle bestaat deels uit een zelfevaluatie.

- *Belang van de OZB*

De maatstaf van de Onroerende Zaakbelasting is al geruime tijd de WOZ waarde. Deze waarde is goed controleerbaar, sluit aan op de markt, daardoor goed vergelijkbaar en transparant naar burgers via het portaal www.wozwaardeloket.nl.

- *Belang van de basisregistraties*

Het stelsel van basisregistraties bestaat momenteel uit 10 basisregistraties; BRP (basisregistratie personen), HR (Handelsregister), BAG (basisregistratie adressen en gebouwen), BRT (basisregistratie topografie), BRK (basisregistratie kadaster), BRV (basisregistratie voertuigen), BRI (basisregistratie inkomen), WOZ (basisregistratie waarde onroerende zaken), BGT (basisregistratie grootschalige topografie), BRO (basisregistratie ondergrond). Onder andere de BRK en BRP zijn basisregistraties die al veel langer bestaan. De laatste jaren zijn hier o.a. de WOZ en BAG bijgekomen. De BGT is in opbouw en komt goed tot stand. Een andere ontwikkeling is het aan elkaar knopen van deze basisregistraties. Het kabinet vindt hierin ook de BOR (beheer openbare ruimte) belangrijk en één van de ambities van het kabinet is 'regie op eigen gegevens'. Hier wordt invulling aan gegeven door het jaarlijks beschikken van de WOZ waarde, waarmee de burger de kans krijgt deze gegevens te controleren. Dhr. Gieskes licht bij de afbeelding in de 4e sheet toe dat de blauw omrande registraties, geo-gerelateerde basisregistraties zijn.

Dhr. Schots beaamt dat de basisregistraties steeds belangrijker worden, en vraagt wie de samenhang bewaakt. Dhr. Gieskes geeft aan dat de minister van BZK de coördinerend bewindspersoon is voor het stelsel van basisregistraties. Het toezicht is per registratie verschillend geregeld. Een concept position paper over het stelsel door de ogen van gemeente is in ontwikkeling bij de VNG. Daarin pleit de VNG om na te denken over een stelselkamer. Dhr. Gieskes zou liever een stelselwet zien waarmee de verschillen tussen basisregistraties weggenomen kunnen worden.

- *"De Staat van de WOZ"*

De Waarderingskamer voorziet de staatsecretaris van Financiën jaarlijks van een feitelijk overzicht van de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de Wet WOZ. Eén van de belangrijkste onderwerpen hierin is de te verwachten waardeestijging. De waardepeildatum ligt een jaar eerder, hierdoor kunnen verkopen na de peildatum dienen als check op de kwaliteit van de gegevens. Het bezwarenpercentage van 2,1% is laag, wat ook iets zegt over de kwaliteit. Dhr. Van Dorst vraagt of dit percentage niet te laag is. Dhr. Gieskes geeft aan dat dit niet het geval is, maar dat er wel zorg is, omdat het aandeel van no cure no pay buro's hierin stijgt en momenteel 34,4% is. Het is een toenemende trend, en het verdienmodel van de no cure no pay buro's kost de overheid zo'n 10 miljoen aan uitbetaalde proceskosten en werk.

- *Marktontwikkeling*

De marktontwikkeling woningen laat op landelijk niveau nog steeds een waardeestijging zien, met een lichte afvlakking. De Waarderingskamer beschikt in april van het jaar al over prognoses op dit gebied. Dhr. De Beer stelt de vraag waarom de gemeenten pas in september/oktober het percentage van de waardeestijging van BWB ontvangen. In verband met prognoses voor de begroting is het wenselijk deze gegevens eerder te ontvangen van BWB. Dhr. Gieskes geeft aan dat het percentage van oktober een betere schatting is, en veel dichterbij de werkelijkheid ligt.

- *Speerpunten*

Een van de speerpunten van de Waarderingskamer voor 2020-2025 is “regie op eigen gegevens”. Daarnaast het ontwikkelen van een nieuwe generatie taxatiemodellen, verrijkt met open source data. Er zijn steeds meer gegevens beschikbaar. Het streven is om al die gegevens samen te brengen en hiermee te komen tot een uniforme vastgoedregistratie. Dhr. Schots vraagt of de ontwikkeling van de nieuwe generatie taxatiemodellen er ook toe leidt dat de krapte aan taxateurs op de arbeidsmarkt ingelost wordt. Dhr. Gieskes beaamt dit. De krapte in deze markt gaat hierdoor zeker veranderen. Dhr. Stoffelen vraagt of dhr. Gieskes enig inzicht heeft op welke termijn deze verandering merkbaar is. Dhr. Gieskes heeft hier geen inzicht in maar deelt wel zijn gevoel, dat het weleens heel snel zou kunnen gaan.

- *Investeringsagenda*

Bestuurlijk wordt door de Waarderingskamer aandacht gevraagd voor de investeringsagenda. Dhr. Gieskes geeft aan dat investeringen op ICT bij gemeenten vaak achter blijven ten aanzien van investeringen op andere terreinen. Gegevenskwaliteit is zeer belangrijk. De nieuwe generatie taxatiemodellen die gebaseerd zijn op Artificial Intelligence hebben niet de “straatwerkelijkheid” in zich. Burgers willen in hun WOZ waarde terugzien dat hier rekening mee gehouden is. Volledigheid is ook een onderdeel van kwaliteit. Dhr. De Beer vraagt of de Waarderingskamer nog onvolledige administraties tegenkomt. Dhr. Gieskes bevestigt dat dit helaas nog steeds het geval is. In het land is te zien dat er soms zoveel op efficiency gestuurd wordt, dat organisaties niet meer in staat zijn te vernieuwen. Informatie architectuur en standaarden staan ook op de agenda. In juni 2019 is met de softwareleveranciers, andere dienstverleners en VNG een convenant WOZ ICT standaarden gesloten. Nieuwe technieken en het bij elkaar brengen van basisregistraties vergt anders gekwalificeerd personeel dan nu. De Waarderingskamer werkt ook aan een bestuurlijke toolkit waarmee aan het college uitgelegd kan worden hoe deze ontwikkelingen in elkaar vallen en waarom deze investeringsagenda zo belangrijk is. Dhr. De Beer voegt toe dat het goed zou zijn om de eigenaren van onroerende zaken zelf in de controle te betrekken. Dit voorkomt bezwaren. Dhr. Gieskes geeft aan dat er gewerkt wordt aan een landelijk woningloket, wat de burger in staat stelt de eigen gegevens te controleren. Hij stelt dat dit veel meer de trend zou moeten zijn, en dat dit de overheid inderdaad ontlast. Uiteraard blijft controle wel noodzakelijk.

- *Benchmark*

Steeds meer samenwerkingsverbanden sluiten aan bij de benchmark van de Waarderingskamer. BWB doet nog niet mee. Dhr. Gieskes geeft aan dat de benchmark niet alleen gaat over kosten maar ook over de procesinrichting. De benchmark gesprekken worden ervaren als zeer leerzaam door onder andere het onderling uitwisselen van slimme ideeën.

- *Historische gegevens*

De WOZ is sinds 2009 ook een basisregistratie en onderdeel van het stelsel van basisregistraties. Een van de principes van een basisregistratie is dat alle historie altijd bewaard blijft. Sinds 2015 zijn gemeenten en samenwerkingsverbanden aan gaan sluiten op de landelijke voorziening WOZ. Dit aansluiten was voor een aantal een haperend proces, omdat de historische gegevens soms niet altijd voor handen waren. De Waarderingskamer is akkoord gegaan met aansluiten op de LV WOZ met minder gegevens, en staat toe dat de historie later wordt aangevuld. De laatste gemeente is eind juli 2018 aangesloten. In het tijdsbestek 2019-2020 moet de historie aangevuld worden.

- *Van inhoud naar oppervlakte*

Bij de invoering van de onroerendgoedbelastingen konden gemeenten kiezen welke maatstaf ze wilden gebruiken; de oppervlakte of de waarde. Gemeenten die kozen voor de waarde legden in hun administratie de inhoud van de objecten vast. De markt is nu echter veranderd, de consument denkt in oppervlakte. In de BAG wordt de gebruiksoppervlakte van een verblijfsobject geregistreerd. De overgang van waardering met gebruik van oppervlaktegegevens in de WOZ vergt nu een investering qua tijd en geld, maar daar plukken we later de vruchten van in uniformiteit en doelmatigheid. Een voorbeeld is de digitale bouwtekening.

Dhr. Willemsen vraagt of er ook een investering is in duurzaamheid, bijvoorbeeld met betrekking tot zonnepanelen in relatie tot de waarde. Dhr. Gieskes is van mening dat dit automatiseringstechnisch moeilijk is. Er is geen registratie van zonnepanelen, en hoe toon je de kwaliteit van deze zonnepanelen aan? Als uit de lokale marktanalyse blijkt dat er een invloed op de waarde is zul je daarmee rekening moeten houden, maar dat geldt dan ook voor andere investeringen op het gebied van duurzaamheid.

- *No cure no pay*

Zoals eerder vermeld stijgt het aandeel bezwaren ingediend door ncnp-buro's elk jaar, en ligt nu landelijk op meer dan 34%. Er loopt een onderzoek door het ministerie van justitie. Inmiddels heeft de minister voor rechtsbescherming daarvoor ook aandacht gevraagd bij de Tweede Kamer. De resultaten van het onderzoek zijn niet voor half 2020 beschikbaar en een eventuele wijziging van de regelgeving zal dus niet vóór 2021 te verwachten zijn.

De voorzitter dankt Dhr. Gieskes voor de heldere presentatie.

4. Mededelingen

De staat van de WOZ 2019 (jaarlijkse verantwoording Waarderingskamer aan de Staatsecretaris van Financiën) wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Ingekomen stukken

De brief van de Waarderingskamer inzake aanleveren van historische gegevens aan LV-WOZ (voor 9 deelnemers) wordt voor kennisgeving aangenomen. Dhr. Stoffelen bevestigt dat BWB aan het verzoek kan voldoen

De berichtgeving van de gemeente Breda inzake het afschaffen van de hondenbelasting per 2020 is op ambtelijk niveau bij BWB binnengekomen. Het bestuur onderschrijft het standpunt dat deze berichtgeving niet via de juiste route is ingediend. Dhr. Stoffelen bereidt een brief voor van het DB/AB aan het college van gemeente Breda.

De brief van de provincie Noord-Brabant inzake toezichtbevindingen met het oordeel dat de begroting 2020 structureel en reëel in evenwicht is wordt voor kennisgeving aangenomen.

6. Verzonden brieven

Geen

7. Voortgang lopende projecten

- *Waardering naar gebruiksoppervlakte*

Dhr. Stoffelen licht de memo over dit project toe. In deze fase loopt het proces prima op schema. Dhr. Schots meldt dat het project wat in dit kader bij de gemeente Breda plaatsvindt, nog niet vlot genoeg verloopt. De verantwoordelijkheid ligt bij de gemeente Breda, maar BWB krijgt er last van, aangezien het waarden bij BWB ligt. Dhr. Van Dorst vraagt of het een risico vormt voor de andere deelnemers. Dhr. Schots geeft aan dat het probleem praktisch en financieel gezien geen risico vormt voor de andere gemeenten.

Het risico ligt bij Breda; als de voortgang van het project niet vlot genoeg verloopt, heeft dat consequenties voor de WOZ waardering van Breda na 2020. Dit moet voorkomen zien te worden. Dhr. Schots is vanuit het DB hierover met Mevr. Bos in gesprek.

- *Aanbesteding belastingapplicatie*

Dhr. Stoffelen licht de memo over dit project toe. Dhr. De Weert vraagt of deze ingrijpende verandering uitkomt met de huidige formatie. Dhr. Stoffelen geeft aan dat de inzet van mensen per fase bekeken wordt. BWB mag de investering hierop activeren. Voor het hele project is door BWB een lening afgesloten die in 10 jaar wordt afgeschreven.

8. 2^e Bestuursrapportage 2019

Het AB heeft kennisgenomen van de 2^e bestuursrapportage 2019 en stelt de hieruit voortvloeiende begrotingswijziging, die geen gevolgen heeft voor de totale begrotingsomvang vast. Dhr. Mollen vraagt of de begrotingswijziging ook formatieve consequenties heeft. Dhr. Stoffelen geeft aan dat het bedrag direct gerelateerd is aan de verandering in de administratieve verwerking van de invorderingskosten en een jaar geleden al is gecalculeerd. Hierdoor is geen aanpassing van de formatie te concluderen. Tekstueel wordt dit opgenomen in de jaarrekening.

9. Aansluiten bij de Werkgeversvereniging samenwerkende gemeentelijke organisatie.

Het AB besluit om per 1 januari 2020 lid te worden van de (door VNG nog op te richten) 'Werkgeversvereniging samenwerkende gemeentelijke organisaties', en in te stemmen met de aanpak om de korte procedure te volgen in plaats van het doorlopen van de bedenkingenprocedure via de gemeenteraden en het algemeen bestuur van het waterschap Brabantse Delta. Om dit besluit ter kennis te brengen aan de gemeenteraden spreken verschillende AB leden de behoefte uit om een raadsinformatiebrief hierover te ontvangen.

10. P&C cyclus en vergaderschema 2020

Het AB besluit om de vergaderingen van het algemeen bestuur in 2020 te houden op 24 januari, 24 april, 10 juli en 30 oktober. Dhr. Jansen vraagt of er weer een sessie komt voor de gemeenteraden over de planning. Door het DB wordt hier verder vorm aan gegeven.

11. Strategie BWB 2020-2024

Een aantal AB leden heeft opmerkingen over de procesgang, de regiefunctionarissen zijn in deze nota niet gekend. Dhr. De Beer geeft aan dat het juist een bestuurlijk stuk is, aldus de overweging van het DB, en vraagt welk comfort de AB leden nodig hebben om de strategienota vast te stellen. Dhr. Schots geeft aan dat het voornamelijk gaat over het optimaliseren van de bedrijfsvoering. Dhr. Kielman vindt de nota ambitieus en vraagt zich af of het wel realistisch en haalbaar is. Dhr. Stoffelen geeft aan dat een groot deel van de inhoud van het stuk voldongen feiten zijn, voornamelijk ontwikkelingen, modernisering die niet alleen BWB treffen, maar een verplichting zijn voor meerdere domeinen binnen gemeenten en het waterschap. Op enig moment zal blijken of het ambitieuze plannen zijn. De horizon ligt op 2025. Als de ontwikkelingen en modernisering opschuiven, schuift de strategie van de BWB mee. De notitie steunt op onvermijdelijkheid van een aantal landelijke ontwikkelingen. Na een korte discussie is de meerderheid hiermee akkoord en stelt voor de nota vast te stellen. Echter omdat er geen unaniem akkoord is, wordt besloten de voorgestelde koers algemeen wel te onderschrijven, de regiefunctionarissen alsnog te laten kennisnemen van de nota, en de nota in de volgende AB vergadering vast te stellen.

12. Uitwerking Strategienota BWB 2020-2024

Dhr. Schots licht toe dat bij het uniformeren van verordeningen, het basisprincipe gemeentelijke autonomie, voor de deelnemer overeind blijft. Men moet elkaar vinden in uniformiteit. Dhr. Mollen zegt dat met het instemmen van deze uitwerking, ook ingestemd wordt met agendapunt 11. Dit is niet aan de orde aangezien punt 11 nog niet vastgesteld is. Dhr. Kielman is het met dit standpunt deels eens. De in het voorstel genoemde punten 1 (instellen van een ambtelijke werkgroep) en 2 (regie bij DB leggen) zijn wat hem betreft akkoord, echter punt 1 betreft instemming met hoofdstuk 6 van de notitie grip op verordeningen, behorend bij de strategienota, welke nog niet is vastgesteld. Ook Dhr. Mollen onderschrijft dit. De heren Schots en De Beer geven aan dat dit van een andere orde is. In een eerdere AB vergadering is besloten dat uniformeren een goede actie was. Dhr. Schots pleit voor bestuurlijk draagvlak om dit ook echt te gaan uitvoeren. Dhr. De Weert beaamt dat dit al eerder is besproken, en er staan nu niet ineens allemaal nieuwe uitgangspunten in, ook ziet hij de noodzaak in verband met de implementatie van het nieuwe belastingsysteem. De heren Jansen en Willemsen zijn het met Dhr. De Weert eens. Dhr. Van Dorst geeft aan dat de uniformering van verordeningen gevoelig ligt, en wenst daarom zeker een slagvaardige vertegenwoordiging in de werkgroep door een regiefunctionaris of afstemming hiermee. Dhr. Schots geeft aan dat het mandaat altijd bij de raad blijft, en niet bij de werkgroep ligt. Maar dat het onverlet laat dat er slimme voorstellen kunnen worden gedaan. Met deze toelichting wordt vastgesteld dat het AB instemt met het voorstel om:

1. in te stemmen met de uitgangspunten die in hoofdstuk 6 van de notitie 'grip op verordeningen' zijn benoemd. Conform punt 2 opdracht te geven tot het instellen van een ambtelijke werkgroep die bestaat uit vertegenwoordigers van de deelnemers en van de BWB, die met voorstellen komt tot standaardisering en vereenvoudiging van verordeningen, volgens het tijdspad zoals in de notitie is benoemd. En punt 3 de regie over dit voornoemde proces bij DB te leggen.

13. Rondvraag

Dhr. Van Dorst vraagt hoe de werkgroep voor de uniformering van de verordeningen concreet gevormd wordt. Dhr. Stoffelen geeft aan dat de vraag wie meedoet, bij de regiefunctionarissen wordt uitgezet. De gedachte is om in ieder geval een aantal regiefunctionarissen in de werkgroep te laten deelnemen.

Dhr. Stoffelen vraagt wat de presentatie van Dhr. Gieskes heeft opgeleverd. Dhr. De Weert geeft aan dat de presentatie nuttig was en helderheid heeft gegeven over het taakveld van de Waarderingskamer. Alle leden beaamen dit. Dhr. Van Dorst voegt nog toe dat het zeer verhelderend is en steunegend richting gemeenteraad in de expliciete discussie over 'waarderen naar oppervlakte'.

14. Sluiting

De voorzitter dankt iedereen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 12.00 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 24 januari 2020

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling
Belasting Samenwerking West-Brabant;
de secretaris, de voorzitter,

drs. P.C.A.M. Stoffelen

drs. Th.J.J.M. Schots